

KNY-18-
00904

I, 34.

A Z

TEKINTETES NEMES

ABAUJVÁRMEGYEI VITÉZLŐ NEMES SEREG KAPITÁNY AUDITORA

DOMONKOS SAMUEL URNAK

A Z O N

NEMES SEREGNEK

EZER HÉT SZAZ KILENCZVEN NYOLCZADIK ESZTENDÖBEN

Boldog Aszfzony Havának 12 napján lett el oszlássával

KÖZRE ADOTT

VÉG BUCSÚ VÉTELE

KASSÁN, 1798.

FÜSKÜTI LANDERER FERENTZNÉL.

Quies Populi praeconium Regnantium

Caes. Ep. 29.

*Bonum est sub Lege iusta vivere, melius sub Rege iusto
degere.*

M. Aurel.

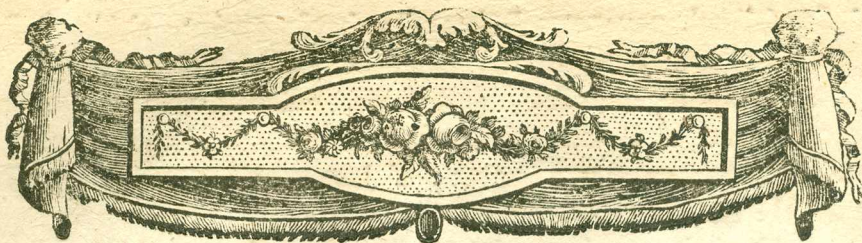
*Nunquam Imperator ita paci credit, ut non se praeparet
bello, quod etiam si non geritur, indictum est.*

Seneca.

KNY-18-00904

TEKINTETES NEMES STATUSOK.

NEMES VITÉZLŐ SEREG!

A világ kerektségén győzedelmeskedő Romaiak a' Tisztességnak Templomához ragasztatták a' virtusnak Templomát is, úgy, hogy a' Tisztességnak Templomában senkinek elébb bé nem lehetett menni, míg a' virtusnak Templomán keresztül nem ment.

Melly talalmányokkal azt rajzolták, hogy az Betsület, és Tisztesség poltzára nem puha étellel, és haszontalan szemfény vesztő gyönyörűségek által, hanem terhefs és fáradságos munkával fénylő virtuffok által lehet fel hágni.

Kérdés támadván pedig az Görög és Romai Philosophusok között, kik légyenek leg inkább betsületre méltóbbak, Lycurgus az ösz fejüket, Solon azokat, kiknek leg számoffabb gyermekei vólnának, az Aegyptus-béliek az Prometheus rendelésébül, az Országok Elöl járóit, az Argivusok Királya Bias az Oskolákban tanító Philosophusokat; a' Sycionok Királya a' Papokat, Numa Pompilius a' győzedelmeskedő Vezéreket, végtére

tére a' Scytháknak nevezetes Böltse Anacharlis azokat, a' kik a' Polgar hivatalban jó tanáccsal, az hadi szolgálatban pedig fegyverekkel Hazájokat leg inkább elő segéllették, leg nagyobb betsületre méltóknak tartották.

Ide czéloztak' a' Romaiák is, midőn Julius Császárt le festették álva, tártván a' bal kezében egy könyvet, a' jobb kezében pedig egy Kardot illy all irással: Ex utroque Caesar.

Nemes Abaujvarmegyének vitézlő Serege; mint az fen irt Scytháknak érdemes onokai, éppen ezen öffy Törvényt telyefsített, minekutána Polgári kötelelségedet fegyverrel fel váltván, Édes Hazád, 's jó kegyes Királyod oltalmára buzgó indulattal első parantsolatrais fel fegyverkezni kész vóltál.

És há szintén ellenség ellen fegyvert nem foghattál is, (melly miatt fülem halattára gyakorta zúgolódtál) csak ugyan e' végre el szánt vitézi bátorságoddal, és illy rövid idő alatt a' fegyver gyakorlásban tett elő meneteled által, nem csak félelmessé tette, az ellenség előtt egész Haza Seregeivel együtt magadat, hanem minden vérontás nélkül is győzedelmeskedvén, azt az ohajtott Békeiséget eszközlötted, melyet fok vérontások által is, édes Hazánk meg nem nyerhetett.

Pax est altera victoria sine bello, & potior est servitus in pace, quam dominatio in bello.

Scipio Africánus azt tartotta, hogy minden próbákat elébb meg kell tenni, minekelőtte fegyverre kelessen kelni, ditsőségebb győzedelemnek tartván azt, mely minden vérontás nélkül készült meg.

Kettős tehát a' győzedelem, mert minyájan épségben és egészségben meg tértünk, a' mi leg nagyobb pedig, Békeiséget nyertünk; mit is vihetünk pedig többet véghez, mint azt, hogy Királyunkhoz, Hazánkhoz hűségünket meg mutattuk, a' Törvényt bé töltöttük, az Nemes Vármegye betsületit nem csak fel tartottuk, hanem Felséges Fejedelmünk és Nador Ispányunk tellyes meg esmérésével is öregbítettük.

Fecimus quod potuimus, Legem adimplevimus.

Méltán meg nyittatott tehát Nemes Vitézlő Sereg! néked is erdemeid által a' Virtusnak Templomán keresztül, a' Tisztességnak és Betsületnek Templomában való szabad bé menetel, 's veddel azon győzedelmi Borostyán kofzorúdat, melyet Királyodhoz és Hazádhoz vívelt hűségeddel, Elöl járóidhoz mutatott engedelmségeddel, 's minden veszélyre el szánt alhatatos Vitézi bátorságoddal érdemeffen szerzettél.

A' Romáiaknál leg nevezetesebb Innep szenteltetett Jánusnak tiszteletére, mellyett csak ugyan az Esztendőnek kezdetével Januar Havában a' leg költségeesebb Békefség Templomában, nagy pompa és áldozattok között tartottak; Ezen Nemes Vármegyének Békefséget eszközlő vitéz Serege is, szintén Januar Havában oszlatatván el, méltán tarhattya a' Békefség Templomában az érdemet esmérő Hazafiak szivekben háláadó győzedelmi pompáját, örvendvén a' fen irt kettős győzedelmen.

Véget vetvén tehát vitézkedésünknek, viszsza adjuk az Tekintetes Nemes Vármegyének Hűségünkre, és Emberségünkre bizott két zászlóját, tetteffen bé a' békefségnek Templomában, házánknak örökös nyugalomára.

Én pedig részemről, által adom az kezemhez vett Hadi Törvényeket, örvendvén, hogy minyájan nem tsak épségben meg maradtunk, hanem a' jó fenyegek tartáss által hadi szolgálatunk alatt, egy Nemes Vitéz sem találatott föben járó vétkesnek.

E' szerint immár törvényes kötelefségünkben el járván, háláadó szívvvel veszfzük az Tekintetes Nemes Vármegyének hét holnapok alatt körülöttünk tett fáradozását, és Attyai fel vigyazását. Nevezetessen Nagy Méltóságú *Liber Báro Orczy Laszlo* ritka kegyességi Fő Ispányunk, és ezen Tekintetes Nemes Vármegyének első, és második vice Ispányai: Tekintetes Consiliarius Fay Fay Agoston Ur, és Bizáky Puky Laszlo Urak, különös örometekre szolgálhat, hogy minekutána, mind az polgári rendtartás változássán, mind az földmérésén hármas hadi segedélem, és katonai ki állításán, Török, 's Frantzia haborúkon, kettős Ország gyűlésein, és két fejedelmünk koronázásán, által esvén, végére hajtottatok ezen Megyebeli Nemesség fel fegyverkezését is Felséges Fejedelmünknek tellyes meglegedéssével. Mint hogy pedig ezen Nemes Seregnek érdemlett betsülette az egész Nemes Vármegyére hármlik, méltó Jussa vagyon ezen Nemes Seregnek is, az Tekintetes Nemes Vármegyének, különös figyelemetességet meg nyerni, meg nyugodván egyébkint ama poány Bölcsnek Senécának azon szavain: Recte facti, fecisse merces est.

Vége lévén vitézkedésünknek hozzád fordúlok immár Méltóságos *Liber Báro Mészáros Janos General Feldmarchal Leitinant Ur*, az Tiszán innen lévő Magyar Nemes Sereg Fő Generalissához, kinek hazafi szeretettel mérséklett, Hadi fő kormánya alatt hét holnapokig folytatta, ezen Nemes Sereg tellyes meg elégedéssel Hadi szolgálatyát; nagyobbak a' te érdemeid, hogy sem ezen kisded Sereg azt akár meg hálálhassa, akár illendőképpen

le felfelfe, az egy mély tiszteletnél csak ugyan többre nem terjedhetvén, minden fő és All Tiszttyei, 's köz Vitézei mély alázatossággal hálályák Excellentiádnak, mind kegyes Fejedelmünk, 's Nador Ispányunk előtt nevelt betsületeket, mind pedig ezen Nemes Sereghez mutatott különös figyelmességét, ohajtván, hogy Felséges Királyunknak, 's édes Hazánknek javára hofizú idökre terjedjen élete, 's az késö maradékra is maradjon fel örökös emlékezete.

Nagy Sándornak halálát halván a' Katonai, mint egy agyon verték, az földre rakásonkint hültanak, 's mint egy bódúlták, ha tsak hideg teteit is erőszakoffan kívánták meg nézni; csak nem illy rémuléft okozott ezen Nemes Seregnek is Nagy Méltosfágú *Liber Báro Perényi Perényi János Ur*, ritka kegyességü jó Vezérünk; Nagyságodnak tölünk való bútsú vétele, csak nem a' csábulásig, fajlálván azt is, hogy vég bútsú vételedel, még tsak személyedet sem szemlélhettik, hüséges, és szófogadó Vitézeid, kik mind vezér, és Pastor nélkül bolyongó juhok árván hagyatván, mit várhatnak egyebet magokra, a' szomorú forsnál és veszedelmnél; meg esmervén minyajan, hogy édes attyok felett való édes Attyok vóltál, ki mind a' jó rendtartásban, mind a' fegyver gyakorlásban, a' leg szoroffabb fenytékedet is ritka kegyességü emberi szeretetteddel, mérsékletted, 's éppen reád illik amaz pogány Böltsnek Senecanak mondása. Severitatem abditam, clementiam in procinctu habuit: csak az nem tudja, a' ki nem forgott seregünk között, melly munkával szülted ezen sereget ujjonnan, 's mely tüzzel 's indulattal kívántad a' jó rend tartásban és fegyver gyakorlásban meg különböztetni, úgy hogy méltán el mondhatad Augustus Császárral: Militiam, quam indomitam accepi, excultam restituo.

Xerxes a' Persák Királya, a' maga roppant táborát meg könyvezte annak meg gondolásán, hogy száz Esztendő múlva egy sem fogna közülök élni; nem kisebb érzékenységet okozott Nagyságodnak is annak meg gondolása, hogy illy hüséges seregét el hagyván, hol találhattya meg csak esztendő múlva is ennyi hiv tisztelőit.

Mint hogy pedig ezen kisded Nemes Sereg is, soha meg nem hálhattya Nagyságodnak vég nélkül tapasztalt kegyességét; elégédjen meg Nagyságod, mind az egész Fő és All Tíztségnak 's köz Vitézeknek azon mély tisztelettekkel, mellyet szivekben örökös emlékezettel fognak viselni, illy all irással: Memoria *Baronis Joannis Perényi* perennet in cordibus etiam posterorum. De ezzel sem elégszik meg ezen árván hagyott hüséges Se-

rege

rege Nagyságodnak, hanem valamint a' Scythák régenten az Fő embereket el temetvén, egy eleven embert is adtak nekik úti társúl, úgy ezen nemes Sereg is nem egyet, hanem minyájan magokat úti társúl ajánlyák temető sirjában is, 's ott is kegyes Vezéreket tisztelni kíványák; én pedig, kinek bölts, és kegyes kormányát, életemnek leg szerentséffebb ideje közzé számlálom, mint hogy bútsúzásomat, sem kezdeni, sem végezni nem tudom; meg nyugfzom ama pogány Böltsnek szavain: Lacrymae nobis deerunt, antequam causa dolendi, 's azt mondom:

Báro Prényi János kegyes jó Vezérünk
Ha el hagyfz benünket, majd el fogya vérünk;
Ajak zokogással azért hozzád tériünk,
Ne hagy árván minket, még ez egyszer kérünk.
Ha pedig e' pohár reánk méretetett,
S' a vég Sententia már ki hirdetetett,
Hogy a' mi Vezérünk tölünk el vitetett,
Légyen hire neve szivünkbe rejtetett.

A menyei Felség vegye jobb karjára
Elteffe fokaig az Haza hasznára,
Szályon minden áldás familiajára,
Szíveffen kíványa ezt Abaujvára.

Méltóffagos *Liber Báro Lengyelfalvi Orbán Pál* különös érdemü All Vezérünk! Nagyságod jó szivüisége, mellyel eleitül fogvást viseltetett ezen Nemes Sereghez eleven bizonyása annak, hogy az egész Nemes Sereg véghetetlenül ditsekedett, 's örököffen is ditsekedni fog, Nagyságodnak igaz Magyar szivével, 's emberi szeretetével. A' melly nehezen szokott e' nép a' szokatlan katonai fenytékhez, olly nehezen felejtí Nagyságodnak jó móddal viselt velek való bánását, azon okbúl az egész Fő és All Tisztseg, köz Vitézeivel együtt Nagyságodnak felejtethetlen jó szivességet 's gratiaját alázatoffan köszöni, örökös tiszteletben tartván emlékezetét. Illy all irással.

Báro Orbán Pál Ur All Vezérségedet
A ki nem esmérte, nem tudja hivedet,
Meg nem hálálhattyúk méltó érdemedet,
Örök tiszteletben fen tartyúk nevedet.

Ezen Nemes Seregnek Fő Tiszttyei kedves jó Barátim! Minyájan Philonak azon mondását tartottuk: Arctius consensu virtutum, quam cognitione

tione fanquinis adstringimur, az atyafi szeretett: sem kaptsolt volna benünket jobban öszve, miut egész szolgálatunk alatt viselt egyett értésünk, 's nyájás barátságunk kötele egyeditett benünket, valamint az által neveltük betsületünket, és hadi szolgálatunkat hasznoffabban folytattuk, úgy örökös emlékezetben tartván részemről szives barátságtokat, mind irantam, mind az Sereg iránt mutatott szives barátságtokat, hajlandóságtokat, 's munkás fáradságtokat különös indulattal köszönöm, 's ohajtván, hogy Nemes lelkü hazafi buzgóságtokkal nyert érdemeitek, a' haladatlanságnak késő maradékira is kiterjedő ösztönei legyenek.

Nemes Vitézlő All Tiszt és köz Vitéz barátim! kikkel kettős hivatalbéli foglalatofságim, ha olykor terheffek voltak is, még is el mondhatom, hogy leg örvendetefebb ideim közzé számlálom ezen hadi szolgálatomat, tapasztalván minyájakban irantam viselt különös figyelmetefségteket.

Mi is lehetett volna nékem nagyobb vigasztalásom annál, hogy 400. Vitéz társaimnak barátáva lehettem, magamnak pedig ugyan annyi Barátot szerezhettem.

Az egész Nemes Seregnek pedig leg nagyobb ditsiretére szolgálhat, nem tsak meg különböztetett jó erköltsü tulajdonsága, és szófogadó engedelmeffége, hanem az fegyver gyakorlásban máfok felett tündöklő előmenetele is; illő tehát, hogy el öszlatatásunkkal is ki ki a' leg csendefebb és betsületeffebb módon térjen meg Lakó helyében, előttök tartván mind ő Tisztjeinek betsületét, mind magoknak szerzett jo hireket, 's neveket.

Végtére minden történhető hibáimról botsánatot kérvén, azokat köteleffségemben lett el járásomnak tulajdonitsanak, köszönvén meg különböztetett szives barátságtokat, én is az egész Nemes Seregnek, örökös szolgálattyára, és barátságára magamat tökéletes szízzel ajánlom, ezen végső szavaimmal:

Abaujvármegye Nemes Vitézei

Minden renden lévő Fő és all Tisztjei,

Kiknek irva lesznek szivemben nevei

Legyetek minyájan hazánk bölts vénei

Az háládatos szízz, tartsa fel nevetek,

Irigység ösztöne legyen jo hiretek,

Hogy ha jövődöre fel kelne ülnetek,

Akkor tudom nagyobb lenne érdemetek,

Nints már egyéb hátra, hanem hogy el vályúnk,

Mint árva Gerlitze száraz ágra szályúnk,

A nyert jo hirünktül soha el ne ályúnk,

Mert több Prényi Jánost soha sem talállyúnk.